

Autorka:	Magda Lipiec	NSP nr 97 w Warszawie
Lekcja nawiązująca do opowiadania „Opowieść wigilijna” Charlesa Dickensa.	Czas: 90 min	Lekcja dla klasy siódmej

Poniższą lekcję realizowałam przy okazji "Opowieści wigilijnej" Charlesa Dickensa. Jej schemat dotyczy jednak nie tyle samej książki, co tworzenia tekstu argumentacyjnego - warto go przyłożyć do dowolnie wybranej (hipo)tezy, w tym na podstawie lektury. W przypadku tej tezę o zmianie można zamienić na o pieniądzu (do wyboru dla dzieci), np.: 1. Panem światem jest pieniądz, 2. Nic tak nie dzieli ludzi jak pieniądze, 3. Od pieniędzy serce się staje twarde, 4. Nauką i pracą ludzie się bogacą, 5. Nadmiar bogactwa niszczy w ludziach to, co najcenniejsze: szlachetne serce i sumienie, 6. Człowiek, który umiera jako bogacz, umiera w hańbie, 7. Majątku nie można zdobyć bez gruboskórności, 8. Pieniądze szczęścia nie dają, 9. Bezinteresowna przyjaźń może istnieć tylko między ludźmi o podobnych zarobkach.

Rezygnuję z tematów na rzecz celów. Zaznaczam jedynie, że to lekcja zainspirowana opowiadaniem „Opowieść wigilijna” Charlesa Dickensa.

Zapis z podstawy programowej dla klas VII - VIII:

Dział III: Tworzenie wypowiedzi:

1. Elementy retoryki. Uczennica(eń): 2) rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji; 3) tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi; 4) dokonuje selekcji informacji; 5) zna zasady budowania akapitów;

Powiązanie z wcześniejszą wiedzą i umiejętnościami: konstrukcja rozprawki, rodzaje imiesłowów, analiza słów kluczowych, dobieranie argumentów, umiejętność dyskusowania i facylitowania.

Cele lekcji w języku nauczycielki:

1. Analizowanie słów kluczowych.
2. Wyszukiwanie argumentów za i przeciw tezie.
3. Tworzenie rozprawki z wykorzystaniem właściwego dla niej słownictwa.
4. Pogłębianie umiejętności dyskusowania i facylitowania.

Cele sformułowane w języku uczących się:

Wyszukam argumenty ZA i PRZECIWKO wybranej tezie o zmianie.

Wzz (wuzetka = w zeszytach zanotuję): 1. min. 2 argumenty za tezę i przeciwko niej oraz argument rozstrzygający, 2. rozprawkę.

1. Podanie i zapisanie w zeszytach celu lekcji i wzz.

2. Przytoczenie przez nauczycielkę cytatu z „Igrzysk śmierci” Suzanne Collins:

Gale staje za mną i oboje wpatrujemy się w lustro - on obserwuje mnie, ja jego. Poszukuję jakiegoś znaku, śladu dziewczyny i chłopca, którzy pięć lat temu przypadkiem natknęli się na siebie w lesie i stali się nierozłączni.

oraz postaci Chilona z „Quo vadis?” Henryka Sienkiewicza i Ebenezera Scrooga z „Opowieści wigilijnej” Charlesa Dickensa - zapowiedź tematu najbliższych zajęć, czyli zmiany w charakterze bądź życiu.

3. Rozmowa w parach: uczennice i uczniowie definiują przyczynę i rodzaj zmiany, jaka zaszła w życiu powyższych bohaterów: Dlaczego i w jaki sposób się zmienili?

4. Rozmowa na forum (fakultatywnie): u. dzielą się swoimi przemyśleniami oraz dodają nowe z dowolnie wybranych lektur.

5. Powtórzenie: 1. pojęć - parafrazują je uczennice lub uczniowie wylosowane(i) patyczkami: teza, hipoteza, argument, przykład, słowa kluczowe oraz 2. konstrukcji rozprawki (trójpodział, długość, słownictwo).

6. Wybór tez do dyskusji oraz rozprawki: n. rozwiesza na tablicy tezy dotyczące zmiany. U. głosują na - ich zdaniem - najciekawsze *cenkami*.

Proponowane tezy: a. Nie warto opierać się zmianom, b. Jedyną pewną rzeczą w życiu jest zmiana, c. Nowe życie nie zaczyna się od zmiany otoczenia, tylko od zmiany perspektywy, c. Zmiana świata zaczyna się od zmiany samego siebie, d. Zmień swoje słownictwo, a zmienisz swoje życie, e. Możesz zmienić tylko siebie.

7. Praca w 4-osobowych grupach - wyszukiwanie argumentów ZA i PRZECIWKO tezom metodą *world cafe*: u. dyskutują przy stolikach „nakrytych” dużymi płachtami papieru nad jedną z wybranych tez - każdy rozpracowuje inną - wynotowując argumenty. Następnie rozwieszają je w klasie, tak, aby wszyscy mogli się z nimi zapoznać.

8. Ważenie argumentów: każda(y) u. otrzymuje dwie cenki, a następnie wędruje po klasie, sczytując argumenty do tez, i głosuje, przylepiając je obok - jej(go) zdaniem - najlepszych. Następnie na forum u. próbują nazwać cechy najczęściej wybieranych, a zatem najbardziej przekonujących.

9. Praca w parach nad wstępem: u. piszą wstęp do rozprawki, definiując słowa, które uznają za kluczowe.

9. Głośna lektura wstępów: u. czytają wstępy opracowane w parach i ewentualnie poprawiają swoje.

10. Podsumowanie - tworzenie rozprawki: u. indywidualnie zbierają argumenty w pisemną całość, wspomagając się słownictwem charakterystycznym dla pracy argumentacyjnej.

Na tym etapie nie dodają przykładów, ponieważ często mylą je z uogólnionymi argumentami.

11. Dodanie przykładów: u. dodają do wyszukanych argumentów przykłady z lektur, doprowadzając je strzałkami lub zapisując pod tekstem.

Notatki i dodatkowe ćwiczenia:

Podane w wzz.

Praca domowa:

Brak lub dokończenie rozprawki.

Materiały i pomoce dydaktyczne: zasady dyskusowania, patyczki, plakaty, cenki.